

Parlamentul
Republicii Moldova

DGJ-08 nr. 549

20 noiembrie 2020

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.231/2010
cu privire la comerțul interior
(nr.426 din 19.10.2020)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege sus-menționat în conformitate cu art.54 din Regulamentul Parlamentului și Legea cu privire la actele normative nr.100/2017 și expune următoarele considerente.

1. Proiectul de lege este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu art.66 din Constituție.

3. Prin natura relațiilor sociale reglementate, inițiativa legislativă face parte din categoria legilor organice.

4. Potrivit Notei informative scopul proiectului de lege constă în:

- lansarea utilizării sistemului informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permissive (SIA GEAP) în calitate de platformă informațională pentru resursa informațională în domeniul comerțului;
- excluderea discrepanțelor normative existente;
- stabilirea clară a temeiurilor de refuz pentru notificarea în comerț și a activităților autorităților privind operarea cu notificările în comerț;
- excluderea posibilităților de eschivare de la plata taxelor locale, inclusiv prin înglobarea în conținutul Legii nr.231/2010 cu privire la comerțul interior a tipologiei unităților comerciale prin sistematizarea și suplinirea acestora;
- asigurarea reglementării prin lege a unor fenomene sociale existente de facto (reglementări privind producătorii casnici);
- stabilirea unor reguli clare pentru vânzările cu reducere de preț în vederea excluderii ducerii în eroare a consumatorilor.

Observații de ordin juridic și tehnico-legislativ

1. La pct.2 referitor la completarea Legii nr.231/2010 cu articolul 1¹:

- în scopul respectării terminologiei utilizate în lege, în dispoziția articolului sintagma „comerț intern” se va substitui cu sintagma „comerț interior”;

- la lit.d) este prevăzut că, condițiilor inițierii, modificării și încetării activității de comerț se reglementează prin *acte legislative*. În acest sens, menționăm că, potrivit Legii nr.100/2017 actul normativ este actul juridic adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică, care are caracter public, obligatoriu, general și impersonal și care stabilește, modifică ori abrogă norme juridice care reglementează nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice și care sînt aplicabile unui număr nedeterminat de situații identice. Iar potrivit art.6 lit.b) din Legea nr.100/2017, legile și hotărârile Parlamentului fac parte din categoria de acte normative. În temeiul celor enunțate este necesară substituirea sintagmei „acte legislative” cu sintagma „acte normative”. În suportul celor expuse atragem atenția că, art.9 alin.(2) (pct.9) și art.12 alin.(3) (pct.12) din proiectul de lege stabilește că Regulile de comerț se vor aproba de Guvern. Astfel observăm că unele condiții de inițiere, modificare și încetare a activității de comerț se propun a fi reglementate și prin alte acte normative;

- referitor la principiile expuse la literele i) – m) atragem atenția că acestea pot fi apreciate ca reguli dar nu ca principii, astfel formularea juridică a acestora necesită revizuită

2. La pct.3 (modificarea art.3):

- la noțiunea „activitate de comerț”, în scopul excluderii unor interpretări eronate este necesar a fi definită noțiunea „servicii comerciale aferente”. Este de observat că proiectul de lege definește doar noțiunea „servicii comerciale”;

- la noțiunea „comerț cu ridicata”, considerăm necesar a se concretiza textul „în alte scopuri de comerț”, deoarece aceasta este neclară;

- la noțiunea „comerciant” întru corespunderea limbajului juridic existent și prevederilor Codului civil, sintagma „organizatorico-juridice” se va substitui cu sintagma „juridice de organizare”. De asemenea, sintagma „activitate comercială” se va substitui cu sintagma „activitate de comerț” astfel fiind în conformitate cu limbajul utilizat în Legea nr.231/2010 și noțiunea definită la acest articol.

Această obiecție este valabilă și pentru art.15 alin.(4¹).

- la noțiunea „producători casnici”, referitor la utilizarea noțiunii „întovărășirile pomilegumicole” menționăm că art.39 și 40 din Codul funciar stabilește statutul juridic al grădinilor, loturilor pentru legumicultură și întovărășirile pomicole. Din aceste considerente propunem revizuirea utilizării sintagmei „întovărășirile pomilegumicole” în coroborare cu prevederile menționate din Codul funciar.

3. La pct.5 (modificarea art.6):

- la lit.m) al alin.(1), în scopul respectării terminologiei utilizate și corespunderii prevederilor art.17⁴ la care se face trimitere, textul „suspendare a

activității unității comerciale” se va substitui cu textul „suspendare (limitare) a activității de comerț”;

- la lit.p) al alin.(1), cuvintele „pot să acorde” se vor substitui cu cuvântul „acordă”

4. La pct.7 referitor la modificarea art.8, este necesar a se specifica că unitățile comerciale de tipul C se conțin în anexa nr.5 din lege, unde sunt clasificate magazinele de comerț cu ridicata (depozite).

5. La pct.12 (modificarea art.12):

- la alin.(3), în privința prevederilor referitoare la adoptarea de către consiliul local a *deciziei privind necesitatea și oportunitatea creării unei piețe*, este de menționat că potrivit art.14 alin.(2) lit.v) din Legea nr.436/2006 privind administrația publice locale, consiliile locale *înființează* și organizează târguri, piețe, parcuri și locuri de distracție și agrement. Atragem atenția că potrivit prevederilor în vigoare ale alin.(3) din art.12, piețele se *crează* în baza deciziei consiliului local. Considerăm că prevederile în vigoare ale art.12 alin.(3) sunt mai clare și mai bine definesc competența consiliilor locale în privința creării piețelor;

- referitor la noul conținut al alin.(5), semnalăm că acesta este contrar dispozițiilor alin.(5) existent unde *cota locurilor de vânzare pentru producătorii agricoli autohtoni se stabilește de către administratorul pieței în funcție de tipul pieței, dar nu poate constitui mai puțin de 50 la sută din suprafața comercială a pieței agroalimentare și 30 la sută din suprafața comercială a pieței mixte*, iar prin proiectul de lege se propune aceeași cotă însă pentru întreprinderile producătoare de produse agroalimentare fără a se specifica originea acestora. Atragem atenția că Nota informativă la proiectul de lege nu conține justificări care să argumenteze schimbarea politicii statului la acest segment. Totodată, reiterăm că potrivit art.4 din Legea nr.231/2010 reglementarea din partea statului a activităților de comerț cuprinde promovarea mărfurilor **autohtone**. Astfel, în temeiul celor enunțate considerăm necesar reexaminarea prevederilor cuprinse în proiectul de lege în sensul specificării cotei locurilor de vânzare în piețe pentru întreprinderile autohtone producătoare de produse agroalimentare.

- În a doua propoziție a alin.(5) după sintagma „întreprinderile producătoare” se va completa cu cuvintele „de produse agroalimentare”.

6. La pct.13 (completarea cu art.12¹):

- la alin.(5) este prevăzut că dreptul de posesor al loturilor de teren pentru *grădinărit sau legumicultură* se confirmă în condițiile art. 39 și 40 din Codul funciar nr. 828/1991. Este de observat că art.39 din Codul funciar se referă la loturile de teren pentru grădini și loturi pentru legumicultură, iar art.40 din Cod se referă la loturile de teren pentru întovărașirile pomicole. Din aceste considerente, este necesar completarea alin.(5) cu prevederi care să reglementeze dreptul de posesor al loturilor de teren întovărașirile pomicole;

- la alin.(7) nu este clar dacă suma obținută ca urmare a comercializării se va indica zilnic sau suma finală obținută la comercializarea produselor;

- la alin.(16), pentru un spor de precizie normativă, după cuvintele „sub o formă” se va completa cu sintagma „juridică de organizare”, iar cuvintele „de desfășurare” se vor exclude;

7. La pct.14 (modificarea art.13) remarcăm că, prevederile art.13 alin.(6) care stabilesc cerințele care necesită a fi întrunite de către comercianții pentru a putea desfășura activitatea de comerț, nu pot fi întrunite de către producătorii casnici care comercializează în baza declarației de producător casnic. Astfel, considerăm oportun a se specifica că producătorii casnici sunt exceptați de la întrunirea condițiilor stabilite la alin.(6) al art.13 din lege.

8. La pct.15, referitor la art.14, observăm că în cuprinsul acestuia este utilizată sintagma „notificarea în comerț”, în denumirea articolului „Notificarea activității de comerț” iar pe parcurs este utilizat doar cuvântul „notificare”. Astfel, întru asigurarea unității terminologice, considerăm oportun utilizarea unei și aceeași noțiuni, sau după prima utilizare din textul alin.(1) al acestui articol se va indica că în continuare se va utiliza doar prescurtarea „notificare”.

9. La pct.20 (modificarea art.17³):

- la alin.(1) lit.a) trimiterea este eronată, deoarece art.14 la care se face trimitere nu conține alin.(2¹);

- la alin.(2), formularea acestuia este expusă într-o formă ambiguă și anume nu este clară utilizarea sintagmei „activitățile suspendate”, luând în considerare că în acest alineat se face referire la suspendarea dreptului de practicare a unei anumite activități;

- la alin.(3) în prima propoziție, pentru un spor de precizie, după cuvântul „încetare” se va completa sintagma „a activității de comerț”.

10. La pct.22 (modificarea art.17⁶), ca rezultat al noului cuprins al art.14 propus prin proiectul de lege se impune necesitatea efectuării unor modificări și la trimiterile de la alin.(2).

De asemenea, la pct.22, la alin.(4) este prevăzut că „în cazul refuzului comerciantului de acceptare a modificării notificării ca urmare a somației, autoritatea administrației publice locale are dreptul să aplice suspendarea în temeiul art. 17⁴”. Însă, potrivit art.17⁴ alin.(1), „activitatea de comerț se suspendă (se limitează) de către *organele abilitate cu funcții de control*, prin aplicarea măsurilor restrictive prevăzute de legislație, pentru încălcările constatate în cadrul controlului de stat efectuat conform prevederilor Legii nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător”. La fel menționăm că potrivit anexei la Legea nr.131/2012 în lista organelor de control și domeniile aferente acestora, autoritățile administrației publice locale nu se regăsesc. Deci, autoritatea administrației publice locale nu are funcția de control și nu poate suspenda activitățile de comerț. Însă conform completărilor propuse prin proiectul de lege pentru art.17⁴, autoritățile administrației publice locale au dreptul să se adreseze în instanța de judecată în vederea suspendării activității de comerț. În temeiul celor enunțate, este necesar a fi revizuite prevederile alin.(4) în scopul

stabilirii exprese a drepturilor autorităților administrației publice locale referitoare la suspendarea activității de comerț a comercianților.

Totodată, pentru a fi în corespundere cu terminologia utilizată la art.17⁴ la care se face trimitere, în ultima propoziție după cuvântul „suspendarea” se va completa cu sintagma „(limitarea) activității de comerț”.

11. La pct.24 (modificarea art.21), referitor la interzicerea amplasarea unităților comerciale în locuințe în temeiul Legii nr.75/2015 cu privire la locuințe, considerăm a se indica articolul care stipulează această interdicție. Totodată remarcăm că, art.6 alin.(3) din Legea nr.75/2015 reglementează schimbarea destinației locuințelor și trecerea locuințelor proprietate privată în categoria încăperilor cu altă destinație decât cea de locuință. Prin reglementările cuprinse la art.6 din Legea nr.75/2015 deducem, că după schimbarea destinației locuințelor s-ar permite amplasarea unităților comerciale în aceste locuințe. În acest context, sugerăm revizuirea alin.(7) în coroborare cu prevederile art.6 din Legea nr.75/2015.

12. La pct. 26 (art.21³):

- la alin.(2) a doua propoziție, după cuvintele „institute pe” se va introduce cuvântul „teren”;
- la alin.(6) după cuvântul „activității” se va introduce sintagma „de comerț”.

13. La pct.29:

- cu privire la art.21⁹, observăm că în comparație cu alte metode de comerț la preț redus, doar pentru vânzarea de lichidare nu este indicată categoria de unitate comercială unde se va efectua această vânzare. În cazul vânzării de soldare, vânzării efectuate din magazinul de fabrică, vânzările promoționale este prevăzut că acestea se atribuie la comerțul cu amănuntul. Astfel, nu este clară această delimitare;

- referitor la art.21¹³ la alin.(1) pct.3), în sensul eliminării neclarităților din practică, sugerăm definirea noțiunii „comerț prin corespondență”, deoarece aceasta nu este definită în cuprinsul proiectului de lege.

La pct.5 se va revizui din punct de vedere redacțional sintagma „ori de câte ori este nevoie”, deoarece aceasta nu corespunde limbajului juridic.

La alin.(3) se face referire la „data durabilității minime/data-limită de consum aferente produselor alimentare”, atragem atenția că potrivit art.8 din Legea nr.279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare, informațiile privind valabilitatea produsului alimentar sunt:

- data-limită de consum ori data durabilității minime; sau
- data fabricării și termenul de valabilitate. În acest sens propunem completarea alin.(8) cu prevederi referitoare la termenul de valabilitate al produselor alimentare.

14. La pct.32 anexa 5:

- la pct.8, pentru claritatea stilului normativ, sugerăm a se concretiza semnificația noțiunii „locăție fixă”;

- la pct.11.Parc comercial și pct.18.Piață, considerăm necesar o argumentare mai detaliată lipsa parcării pentru aceste unități comerciale în comparație cu alte unități comerciale din aceeași categorie (de exemplu centrul comercial, Hipermagazin);

- la pct.62, sugerăm revizuirea din punct de vedere redacțional a denumirii unității comerciale, deoarece aceasta este expusă într-o formă neclară;

- la pct.89.Cazinou, referitor la amplasarea acestora doar în clădiri separate, atragem atenția că potrivit art.32 alin.(1) din Legea nr.291/2016 cu privire la organizarea și desfășurarea jocurilor de noroc, cazinoul poate fi amplasat numai în *clădiri capitale separate*, cu intrări distincte, special organizate pentru acces direct din stradă, separat pentru vizitatori și separat pentru personal, *sau în hoteluri cu categorie de clasificare de nu mai mică de 4 stele*, cu respectarea prevederilor prezentei legi. În scopul excluderii unor tălmăciri eronate, considerăm oportun revizuirea noțiunii „cazinou” în coroborare cu prevederile Legii nr.291/2016;

Această obiecție este valabilă și pentru pct.90, unde amplasarea Sălilor cu automate de joc cu câștiguri bănești se stabilește a fi amplasate în *clădiri capitale separate*, iar art.42 alin.(1) din Legea nr.291/2016 prevede că sala de joc cu automate de joc cu câștiguri bănești reprezintă o *încăpere separată*, izolată de privirile de dinafară, special amenajată, amplasată într-o *clădire capitală*;

-la pct.199 se va revizui numerotarea, astfel cifra „199” se va substitui cu cifra „99”;

15. La pct.32 anexa 7:

- la pct.1.3, în denumirea blanchetei este necesar a se completa cu denumirea actului care este recepționat;

Obiecție valabilă și pentru pct.1.4

- la pct.2.3 și 2.4 în denumirea blanchetelor sintagma „Notificării privind modificarea datelor” se va substitui cu „cu sintagma „ Notificării de modificare a datelor privind activitatea de comerț”, astfel fiind în conformitate cu actul pentru care se emite înștiințarea (pct.2.1);

- la pct.4.1 și 4.3, în textul blanchetei cuvântul „sistării” se va substitui cu cuvântul „suspendării”;

- la pct.4.2 și pct.4.3, în denumirea blanchetei în final se va completa cu cuvintele „de comerț”;

Concluzionând cele expuse, considerăm că proiectul de lege necesită a fi revizuit prin prisma obiecțiilor invocate, iar oportunitatea adoptării ține de prerogativa Parlamentului.

**Șef direcție generală
Ion Creangă**